

Erdélyi Toll — szervekeknek

Csire Gabriella

Mókus Pali vándorúton

II.

Meseregény

VIGASZVÁROS

Kíváncsian járt Mókus Pali fel-alá Vigaszváros utcáin. Eleinte csak az évtizedeket lépte át, később már az évszázadokat is átugorta. Meg-megállt a nagyobb háborúknál, járványoknál és egyéb katasztrófáknál. De annál nyugtalanabban szökdécselt tovább egyik ágról a másikra. Nem, nem, sosem kedvelte a történelmet. Túl soknak találta a tüzelést, ágyúzást, rohamozást és pusztítást. Mégis megjegyzett annyit magának, hogy hódítás ide, hódítás oda, azért mindig akadt valaki, aki értelmes dolgokkal is foglalkozott közben. Volt, aki egy kis nyomda felállítással bíbelődött. Másvalaki selymet állított elő, szobrokat vésett vagy könyvet írt. Vasat bányászott és a csillagokat kémlelte. Valaki dalolt és színházat nyitott. Valaki hidakat emelt, másvalaki szebbnél szebb virágokat termesztett. Valaki vízpompát fedezett föl, másvalaki gabonaőrlő malmot. Valaki felismerte a betegségek okát, másvalaki ürrepülésről álmódott.

Pali tágra nyitotta a szemét, de annál gyakrabban fogta be a fülét. Végül teljesen összezavarodott. Úgy elfáradt, hogy békés korszakot keresett magának. Felzusszant kicsit, és ekkor eszébe ötlött rég heverő notesze. Sójajtott egynéhányszor, aztán girbegurba betűkkel a következőt jegyezte le: AKI SOKAT MARIKOL, KEVESET FOG.

Noteszét zsebre vágta, és bátor ugrabugrával a piramisok korától az űrhajózás koráig ért, majd kilépett a valóságba. Rágógumit szerzett, és gondtalanul sétáfi-

kált tovább a zsvajgó gyermektömegben. A jóindulatú robotfiú azonnal észrevette Palit, és megkérdezte, miért száguldott át olyan gyorsan az évezredekben.

— Rájöttem — válaszolt Pali —, hogy nagyon keveset kell tudni az élethez, vagy nagyon sokat. Aki középen marad, összezavarodik.

— Látom — mosolygott udvariasan a robotfiú —, hogy te a kevesebb mellett döntöttél.

Pali nem akarta megsérteni kedves ismerősét, így hát azt mondta, hogy azért szívesen megnézne még egyet-mást.

— Van itt látnivaló elég — lelkesedett a robotfiú. — Megnézheted a dzsungelt és a tigrisvadászatot, az éjszakai tűzijátékot, az akrobata- és a bűvészműtárványokat. Ha érdekel, merész pilótákban gyönyörködhetsz, akik cikcakkban járattják gépüket, repülés közben kihajolnak, s úgy csüggnek ég és föld között, akár a denevérek. A bábszínházban csuda pofák jelennek meg, fintorgó, kacagó képű bábuk és nevetető történeteket adnak elő. A hét csodát, az ókor hét nagy építészeti remekét is megtalálod nálunk. Ezek: a világítótorony, az óriásszobor...

A felsorolás kellős közepén szakította félbe a Sasok Légipostája a jóindulatú robotfiút. A szolgálatos sas sürgőnyt ejtett a Pali vállára, majd kürtjébe fújt és továbbrepült. A robotfiú nem titkolt kíváncsisággal és irigységgel figyelte Palit. A mókus feltörte a hétpecsétes táviratot. A robotfiú ámulva hallgatta a különös szöveget. A távirat így hangzott:

„KEDVES UNOKAÖCSÉM. STOP.

VÁRLAK AZ ÉSZAKI SARKRA. STOP.

ÜSTÖKÖS ÉRKEZIK ENNYI PERCKOR ÉS MÁSODPERCKOR. STOP.

MI KETTEN FOGJUK VÁRNI A CSILLAGÁSZATI VILÁGSZÖVET-SÉG MEGTISZTELŐ MEGBIZÁSÁBÓL. STOP.

BÁRHOL IS LENNÉL, KEDVES EGY PALIM, TÉGY MINDENT FÉLRE. STOP.

ITT LEHET ÁM IGAZÁN KÖZMONDÁSOKAT GYÚJTANI. STOP.

SZERETŐ NAGYBÁCSID. STOP.

VÁRVA RÁD. SOHA JOBB ALKALOM JELSZÓVAL. STOP.

DOKTOR MÓKUS MISHA PROFESSZOR STOP.”

— Hurrá! — sivalkodott Pali a nem remélt hír olvastán. Még a jóindulatú robotfiút is megpörgette a tengelye körül. Csak akkor vette észre, hogy az milyen szomorú. Pali azon nyomban megfékezte szíve örömét, nehogy még nagyobb bánatot szerezzen saját boldogságával a rosszkedvű robotfiúnak.

— Te még nem kaptál sürgőnyt? — érdeklődött óvatosan.

— Nem — szíjogott a robotfiú. — Nincs nekem senkim, semmim. Csak ez a játékpark.

Pali megszorította a robotfiú kezét. És biztatóan nézett a szemébe:

— Leszek a barátod, ha te is akarod. Amint megérkezem az Északi Sarkra, azonnal táviratozok neked.

A robotfiú hálásan mosolygott, míg fémszeméből sós könny fakadt. Pali megölelte jóindulatú, ám szomorú barátját, és sietve távozott.

HARANG-RUHA, avagy A MÓKAMESTER MÁSODIK FRICSKÁJA

Panni mindig is tudta, hogy férjhez fog menni. Királyi házból való leányokhoz így illett. Még pályás volt, amidőn eljegyezték a nagy Ürgümbürgüm császár fiával, Gügyűvel. Az udvar bölcsei úgy találták, hogy tizenkét esztendő bőven elég a gyerekkorból. Pannit tizenkettedik születésnapján férjhez adták. Nem is bánta már, legalább nem fogják annyit zaklatni az Etikettel. Mert tudvalevő, hogy Csipicsóka király iskolájában egyetlenegy tantárgyat vettek komolyan, az Etikettet. Nem egyszer álmából zavarták fel Pannit, hogy próbára tegyék. Éjfélkor, hirtelen ébredve is el kellett darálnia, hogyan kell illedelmesen enni, inni, aludni, lépni a királykisasszonyoknak. Ha nem hibázta el a választ, csillagos tízest kapott. Ha elhibázta, tilos volt aznap este a mesehallgatás.

Panni előre élvezte a királynésdit, és vidáman integetett hintajából az éljenző sokaságnak. De hopp, a paripák lefékeztek, Pannit pedig kitessékelték. Megköszörülte a torkát, hogy felháborodásának adjon hangot a váratlan fordulat miatt. Erre azonban nem kerülhetett sor, mert három keménygalléros főúr térdre ereszkedett előtte. A tömpe orrú így szólt nagy alázattal:

— Fenség! A boldog vőlegény, Ürgümbürgüm császár nagyreményű fia, Gügyű herceg, ki élete virágában a királyok királya lesz, az évszakok szabályozója, a mindenség ura, kinek teste hófehér, lába édesen illatozó, szeme...

— Térjünk a tárgyra! — szakította félbe Panni a szóáradatot.

A tömpe orrú intésére a szolgák irdatlan nagy dobozt tettek a királyné lába elé. Panni belekukkintott a dobozba, s menten hátrahőkölt. A drágagyönggyel kivarrt, színarany öltözék vakító fényeket szórt. A vőlegény követői azt kívánták, hogy a királyné öltse fel a színarany harang-ruhát, s úgy lépjen át Ürgümbürgüm császár birodalmába.

— Nem! — tiltakozott Panni. — Jó nekem a saját ruhám is!

Kényelmesebbnek találta ugyanis a farmernadrágot, s testhezálló pamutblúzt meg a sportcipőt. De mintha süketeknek beszélt volna! Se szó, se beszéd, ráaggatták a harang-ruhát, fejébe parókat nyomtak, arcát bepúdereztek, szája fölé pedig szépségflastromot, barna anyajegyet festettek.

Panni fuldokolt a súlyos ruhában. Fejbőre szörnyen viszkedett. Lábát égette a szűk topánka. Alig maradt jártányi ereje. Visszabotorkált a hintóhoz, de már elment a kedve a királynésditől. Legszívesebben kikacagta volna a díszes társaságot. Már-már nyelvet öltött a főurakra, amikor a mókamester váratlanul melléje telepedett. Amint helyet foglalt a hintóban, Pannihoz hajolt és súgott valamit neki.

— Igazán? — ámuldozott Panni.

— A legkomolyabban! A királyné az Etikett szerint nem mosolyog. És punktum.

— Már megint az Etikett! — csúszott le Panni a hintó szőnyegére.

— Orvost! Orvost! Hamar egy kirurgust! — hajolt ki a mókamester a hintó ablakán. — Eret kell vágni a királynén!

— Eret vágni? — rémült el Panni. — Soha! Inkább magához tért. Csak annyit mondott a mókamesternek, de nagyon halkán:

— Nincs elég oxigén!

— Micsoda? — hadonászott a törpe. — Úgy látszik, nem fogott rajtad a varázslat. Mikor fogadod el végre a játékszabályokat? Még hogy oxigén! Egy jól nevelt királyleány semmibe veszi, egyáltalán nem ismeri az oxigént! És punktum.

Panni szót se szólt többé, míg a zötyögős úton haladt velük a címeres hintó. Belátta, hogy már nem térhet ki sorsa elől. Csak az vigasztalta, hogy a krónikaírók méltányolni fogják majd súlyos szenvedéseit.

GÜGYŰ, avagy A MÓKAMESTER HARMADIK FRICSKÁJA

Gügyű egyáltalán nem hasonlított a róla készített festményhez. A képen ifjú daliának látszott. Szőke fürtök keretezték ábrándos arcát. A valóságban csúf kamasz volt. Arca csupa pattanás. A füle elállt, és mindig félrebillent a parókája. Száját bambán eltátotta, s ha megszólították, ostobán vihogott. Amikor megfedkeztek róla, menten elaludt.

Panni panaszt tett a mókamesternél. Követelte, hogy azonnal vigye Naplovaghoz.

— Elégedetlen vagy? — pukkadozott jókedvében a törpe. — Én, a mókamester csak leghőbb óhajod, titkos vágyad teljesítem. Gondolatolvasói tudományom szerint valódi királyné akartál lenni, nem mesebeli.

— Igenis valódi!

— Akkor nem szabad finnyáskodnod. Itt a címeres trónszék, ülj bele! Élvezd a korona örömeit. És punktum.

Panni nem győzte már számolni, hányadik napja-éje tartanak az esküvői ünnepek. Gügyű félrebillent fejjel szunyókált mellette a trónusán. Nem csoda, hiszen ugyanaz ismétlődik unos-untalan: ide- és odavonulás, aranypénz-szórás, állatheccelés, lakomázás, lovagi torna meg fülsiketítő tűzijáték. Éjfélkor Pannit ismét átöltöztették udvarhölgyei, és palotájába kísérték. Épp egy hosszú ásítást nyomott el, amikor nyílt az ajtó, és karddal oldalán, égő fáklyával kezében a kamasz király kereste föl.

— Eltévesztetted a palota számát! — fordított hátat Panni az ifjú királynak.

A kedélyes marasztalás ellenére Gügyű helyet foglalt a bársony zsámolyon.

— Látom, rendes leány vagy — mondta barátságosan. — Ideje, hogy megtudj egynehány dolgot fényes udvarunkról.

Panni nem értette, mi történt Gügyűvel. A kamasz király értelmes képet vágott, folyékonyan beszélt, és a parókája se csúszott ide-oda a fején, mert levette műhaját, és megvetően forgatta-pörgette a mutatóujján. Panni nem is hagyta szó nélkül a furcsa változást. S amikor kérésére Gügyű hibátlanul felmondta a szorzótáblát is, méghozzá latinul, Panni ámulatában felkiáltott:

— Ki a Gügyű, én vagy te?

— Ha kiderül — magyarázta a császár fia —, hogy nem vagyok hülye, sose házasítanak meg.

— Na és?

— A birodalom érdeke megkövetelte a házasságot. Ürgümbürgüm apám és Csipicsóka atyád a száztizenhúsz éves háborúskodás után békét kötött egymással. De csak miattunk. Ez már valami, nem gondolod?

— Jó, de miért teszed magad hülyének?

— Egyszerű — felelte Gügyű. — A tökkelütött trónörököszt nem szokták ki-nyírni. A koronatanács máris beleegyezett abba, hogy apámmal együtt uralkodjam. Egyelőre megosztjuk a birodalmat.

— Ez már valami! — bólintott Panni, s úgy tett, mintha mindent értene.

De a következő pillanatban elrémült. Hiszen ő elfelejtette hülyének tettetni magát. És hirtelen eszébe jutottak a lefejezett, megmérgezett, agyonszúrt és száműzött királynék, s már azon tanakodott, vajon milyen divatot követ e téren Ürgümbürgüm császár udvara, amikor Gügyű ékköves dobozt nyújtott át neki.

— Fogadd el jóindulatom jeléül — mondta titokzatosan. — A kis labdacok mérget tartalmaznak. Ha minden étkezéskor beveszel egyet-egyed, megvédenek a nagyobb adag hatásától. Hiába kevernek majd tortádba mérget, kutyabajod se lesz.

— Olyan ez, ugye, mint a himlő elleni oltás? — szaladt ki Panni száján a megfontolatlan kérdés.

Ám Gügyű nem ért rá csodálkozni, mert heves döngetés verte föl a palota éji csendjét. Követ jött, és lihegve szólt. A kamasz királynak hozta el Ürgümbürgüm császár gyors üzenetét.

— Indulok! — húzta fejébe Gügyű a parókát. — A birodalom legfontosabb csücskében zavargás tört ki. Atyám engem bízott meg a trónkövetelő seregének a leverésével. Addig, sajnálom, kedves Panni, de rád hárulnak az államügyek.

Végre valami izgalmas! — gondolta a kis királyné, és lenyelte az első tablettát.